

Skrivelse från Sebastian Jaktling (S) och Kerstin Vikner (S) Bredda stödet till det fria kulturlivet

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

- att uppdra åt kultur- och fritidsförvaltningen att återkomma med förslag på nya, kompletterande stödformer för att bättre kunna stötta det fria kulturlivet,
- att förslaget ska grunda sig på kulturaktörernas behov och tas fram i nära samverkan med det fria kulturlivet,
- att förslaget ska presenteras efter att ett nytt kulturprogram beslutats och bygga på de inriktningar som framkommer i programmet, samt
- att därmed anse skrivelsen besvarad.

Sammanfattning

En skrivelse från Sebastian Jaktling och Kerstin Vikner (S) föreslår att kultur- och fritidsförvaltningen ska ges i uppdrag att återkomma med förslag på nya, kompletterande stödformer för att bättre kunna stötta det fria kulturlivet. Utgångspunkten ska vara att möjliggöra ett rikt kulturliv i hela kommunen med kommunen som en facilitator och möjliggörare för detta. Behovet av stöd till det fria kulturlivet är stort, men för att kunna prioritera och välja inriktning på ett förändrat stöd behöver långsiktiga målsättningar för Lunds kulturliv först fastställas. Förvaltningen föreslår därför nämnden att besluta i enlighet med skrivelsen, men med tillägget att förslaget ska presenteras efter att ett nytt kulturprogram beslutats och bygga på de inriktningar som framkommer i programmet.

Underlag för beslutet

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-06-13 Skrivelse från Sebastian Jaktling (S) och Kerstin Vikner (S) Bredda stödet till det fria kulturlivet (denna skrivelse)
- Skrivelse från Sebastian Jaktling (S) och Kerstin Vikner (S) Bredda stödet till det fria kulturlivet, 2022-05-06

2022-06-13

Diarienummer

KU 2022/0127

Ärendet

Bakgrund

En skrivelse har inkommit till kultur- och fritidsnämnden från Sebastian Jaktling och Kerstin Vikner (S). I skrivelsen framför de att det finns behov av att utveckla fler och nya stödformer till det fria kulturlivet, och att kultur- och fritidsförvaltningen därför ska ges i uppdrag att återkomma med förslag på nya, kompletterande stödformer för att bättre kunna stötta det fria kulturlivet.

Utgångspunkten ska vara att möjliggöra ett rikt kulturliv i hela kommunen med kommunen som en facilitator och möjliggörare för detta. De betonar också att förslaget ska tas fram utifrån kulturaktörernas behov och i nära dialog med det fria kulturlivet.

Föredragning

Under 2022 fördelas 31 255 tkr i verksamhetsbidrag och 1 250 tkr i projektbidrag till kulturaktörer i Lund. Båda bidragsformerna har inriktningen publika arrangemang. Av verksamhetsbidragen går merparten, 57%, till Kulturhistoriska föreningen. Av resterande medel går 60% till de fem största aktörerna; Lund Comedy Festival, Kulturcentrum Skåne, Månteatern, Sagohuset och Mejeriet. Det lämnar drygt fem miljoner kronor att fördela på resterande aktörer.

Fokuset på publika arrangemang har otvetydigt bidragit till att fler arrangemang har skapats i Lund. Men det innebär också att det finns kulturverksamhet som inte ryms inom stödformen, och blir därmed begränsande och utvecklingshämmande för delar av sektorn.

Hur stödet till kulturlivet utformas, och vilka kriterier som fastställs, har stor påverkan på hur kulturlivet i kommunen utvecklar sig. Det ickemonetära stödet mini, midi, maxi som tillämpas på Stenkrossen har växt fram organiskt till följd av ett starkt behov hos målgruppen kulturproducenter. Det är ett exempel på hur kommunen kan agera som möjliggörare. Att utforma stödet i dialog med kulturaktörerna är viktigt. Det är dock viktigt att ta hänsyn till att en sådan process tenderar att bli självförstärkande. De aktörer som är tongivande idag kommer att vilja ha stärkta stöd till sin typ av verksamhet, och de inlåsnings effekter som gör det svårt för nya kulturyttringar att etablera sig kan riskera att förstärkas. Med utgångspunkt i de löpande dialoger som förvaltningen genomför med alla som uppstår kulturstöd, samt den enkät som skickades ut under sommaren 2021, går det att sluta sig till att behovet är stort. Konstaktörer vill ha ateljéer, konstnärstipendier och att kommunen köper lokal konst. Musikaktörer vill ha replokaler, scener och infrastruktur. Teatergrupper vill ha mer stöd till teater. En gemensam nämnare som framkommer från enkäten är brist på tillgång och tillträde till

2022-06-13

Diarienummer

KU 2022/0127

lokaler för kulturproduktion och publik kulturverksamhet. Ett gott kulturstöd innefattar således inte bara sökbara bidrag utan också möjlighet att få tillgång till denna kulturella infrastruktur. Det är fruktbart att betrakta kulturstödet som ett ekosystem och inte enbart som bidragsformer.

Oavsett hur stödet till kulturlivet utformas, och även om det skjuts till mer medel, kommer behov och efterfrågan sannolikt överstiga de tillgängliga resurserna. Strategiska prioriteringar behöver då göras, och de bör spegla, och ta sin utgångspunkt i, de långsiktiga ambitionerna för Lund som kulturstad. Mycket förenklat kan man säga att stödet till det fria kulturlivet är ett av flera verktyg för att ta Lund i den riktning som ett kulturprogram anger. Vill vi att Lund ska vara en jazzkommun bör ett kulturstöd utformas för att stimulera jazz. Vill vi att Lund ska präglas av nyskapande, experiment och framåtanda bör stödet utformas för att stimulera detta, och vill vi att Lund ska präglas av spetskvalitet och profession så bör stödet stimulera detta. Förslag på nya, kompletterande stödformer bör alltså tas fram först efter att ett nytt kulturprogram för kommunen har beslutats, och ska ha detta som utgångspunkt i sin inriktning. Då arbetet med att ta fram nytt kulturprogram pågår, och även innefattar olika former av dialoger med såväl kulturlivet som andra instanser är det dock bra att redan i det arbetet lyfta frågan kring hur ett kulturstöd kan utformas för att bäst stödja de ambitioner och inriktningar som lyfts fram i kulturprogrammet.

Förvaltningen föreslår därför nämnden att besluta i enlighet med skrivelsen, men med tillägget att förslaget ska presenteras efter att ett nytt kulturprogram beslutats och bygga på de inriktningar som framkommer i programmet.

Utöver detta finns det satsningar som förvaltningen bedömer ha generellt bra effekt för att utveckla kulturlivet, oavsett framtida inriktning i ett kulturprogram.

Som en del i det tredje kommunala åtgärds paketet under pandemin instiftades 2021 ett tillfälligt innovationsstöd. Innovationsstödet var ett utvecklingsstöd riktat till kulturaktörer och syftade till att resurssätta såväl breddande som fördjupande insatser med långsiktiga effekter på verksamheten. Stödet användes bland annat till målgrupps- och publikutveckling, insatser för nätverksbygge, skapande av nya typer av konstnärliga verk samt praktiskt arbete med att göra den egna organisationen och konstnärsskapet mer hållbart och arbete med att göra den egna organisationen och konstnärskapet mer hållbart. Under ansökningsperioden framkom att behovet av denna typ av stöd vida översteg de medel som fanns att fördela. I den statliga återstartsutredningen Från kris till kraft framhålls att det är av vikt att främja kulturlivets utveckling under

2022-06-13

Diarienummer

KU 2022/0127

och efter pandemin för bibehållen kvalitet, för att främja bredd och för att säkerställa den kulturella infrastrukturens fortlevnad. I nuläget finns det inget riktat ekonomiskt bidrag till utveckling av kulturlivet i Lunds kommun.

I den statliga återstartsutredningen föreslås även en förbättring av förutsättningarna för de kulturella och kreativa näringarna. Under pandemin blev det tydligt att kulturaktörer rör sig mellan kulturpolitiskt resurssatta positioner och marknadsutsatta platser där förutsättningarna är helt annorlunda. I enlighet med tanken om kulturstödet som ett ekosystem bör därför, inom arbetet med framtagandet av ett nytt kulturprogram, även utvecklingsområden inom samt stöd till KKSNI identifieras.

En permanent satsning på innovationsstöd eller utvecklingsstöd – i kombination med att stärka tillgången till kulturell infrastruktur i hela Lunds kommun – skulle både leda till förnyelse och utveckling bland befintliga kulturaktörer i kommunen, och kunna bidra till att hjälpa vissa aktörer mot större självständighet och därmed frigöra kulturstödsmedel och minska inlåsnings effekter.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur och fritidsförvaltningen, inom kulturstabens.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Mårten Hafström
kultur- och fritidsdirektör

Mårthen Mirza
kulturchef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kulturchef
Akten

För kännedom: